

N:o 13.

Af herr **G. Thavenius**, *om införande af s. k. lokalt veto i fråga om försäljning af brännvin.*

De olycksbringande följder, som dryckenskapen drager öfver individen och samhället, äro numera, tack vare vetenskapen och statistiken, så allmänt kända, att jag därom här ej torde behöfva yttra mig. Då det, som sagdt, ej blott är den enskilde medborgaren, utan äfven samhället, han bebor, som lider af dessa följder, har lagstiftningen redan tillerkänt kommunen medbestämmanderätt, då fråga blir om beviljande af sökt rättighet att öppna utskänkning eller minuthandel med rusdrycker. Men då faran, som här hotar, är lika stor för hvarje medborgare, oafsedt kön eller förmögenhetsvillkor, synes det vara rätt och billigt, att, då omröstning i stads- eller landtkommun skall förekomma rörande krogrättigheter, denna omröstning må ske så, att hvarje välfrejdad och till myndig ålder kommen man och kvinna, som är inom samma kommun mantalsskrifven, äger en röst. Denna tanke är ej ny inom Riksdagen. Redan 1893 väcktes af ledamoten af denna kammare, herr J. Anderson i Tenhult, en motion i samma syfte som denna, och hvari han föreslår, att sådan omröstning skall ske på sätt, jag här framställt.

En lag är god, då den uppbäres af en stark opinion. Det torde därför böra bestämmas, att vid sådan omröstning, som här föreslås, måste fordras en majoritet af minst $\frac{2}{3}$ af de afgifna rösterna, och att ett så af kommun fattadt beslut ej må ändras förrän efter 5 år, då ny omröstning sker, då någon inom kommunen det fordrar.

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 6 Häft. (N:is 13, 14.)

Då en stad eller kommun under alla omständigheter får bära svåra följder af ett inom densamma florerande krogväsen, måste hvarje rättänkande medborgare erkänna, att det också borde vara hvarje stads och kommuns fulla rätt att genom personlig röstpluralitet bestämma, huruvida den åstundar krogrörelse eller icke, hvarför jag vågar föreslå:

dels att Riksdagen behagade för sin del besluta om sådan förändring af kungl. förordningarna angående försäljning af brännvin och med dem jämförliga spirituösa drycker, att Konungens befallningshafvande icke äger rätt att mot någon vederbörande kommuns beslut för längre eller kortare tid meddela rätt till utskänkning eller försäljning till afhämtning af nämnda drycker, Konungens befallningshafvande dock obetaget att, då sådana omständigheter anses föreligga, neka dylika rättigheter på en viss ort;

dels att sådant beslut fattas genom allmän omröstning, i stad inför magistraten, i kommun inför stämmans ordförande, då hvarje välfrejdad, myndig och inom staden eller kommunen mantalsskrifven man eller kvinna äger en röst;

samt att för sådant besluts bindande kraft erfordras en majoritet af minst $\frac{2}{3}$ af de afgifna rösterna, och må sådant beslut ej kunna ändras förrän efter 5 år.

Stockholm den 21 januari 1907.

Gottfr. Thavenius.
